

EDINOST
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torzkih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdano iz haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Območno izdano stane: za jedan mesec f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri meseca 2.00 4.— za pol leta 10. 8.— za ves leta 10. 16.— Na narodno brez pritožene narodnine se ne jemlje ozir.

Posemiden številke so dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvc., izven Trsta po 3 nvc. Sobotno večerno izdano v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Izgled v bodočnost.

Ali po pravici ali ne: ves svet smatra mariborski list „Südsteierische Post“ glasilom onih slovenskih poslancev, ki so ostali v Hohenwartovem klubu tudi potem, ko se je bila zasnovala bivša koalicija neblagega spomina. V isti hip, ko je grof Taaffe namenoval zadati smrtni udarec nemški liberalni stranki s tem, da nam se svojo volilno preosnovo ustvari neizogibni pogoj pravega ljudskega zastopa, slonečega na široki podlagi splošnega javnega menjenja, v isti hip dogodilo se je, česar ne bi bil nikdo pričakoval — svet je strmel: grof Hohenwart je hlastno ponudil rešilno roko svojim starim in najhujšim nasprotnikom; pograbil je po slabem, da poruši — dobro! In liberalci so si meli roke samega veselju in proslavljalji so modrost grofa Hohenwarta, nadevši mu naslov „Abgeklärter Greis“, to je: starek, kojemu so se sčistili pojmi in nazori.

In takrat se je dogodil še drug čudež polovica slovenskih državnih poslancev — in med temi uprav oni, ki doma, proti svojim krvnim bratom, napovedujejo in zahtevajo neizprosen boj „za načela“ — ostali so radi in navdušeno v spremstvu moža, ki je ravnonar sklenil pakt z njih najhujšimi nasprotniki v verskem, narodnem, političkem in narodno-gospodarskem pogledu. Grofa Hohenwarta takтика je bila zahtevala, da njega verni „zapostavijo“ svoja načela in res so uprav oni gospodje, ki se v domači deželi krčevito drže svojih konservativnih načel in ki z ozirom na svoje drugače misleče krvne brate ne poznao pogajanja in transigiranja, res so ti gospodje brez obotavljanja „zapostavili“ svoja načela, da mogu vstopiti v zvezo z ljudmi, ki niso le liberalci, ampak tudi — Nemci! Ako res leži jarek načel med konservativnimi in naprednimi Slovenci, zija pa med Slovenci obeh barv in liberalnimi Nemci širok prepad. Domačega jarka do svojih bratov ne mogu preskočiti ti gospodje konservativni poslanci, pač pa so lahkonogo preskočili prepad do tabora inorodcev. —

In tako se je zgodilo, da so bili dobili Slovenci v parlamentu koaliranih in nekoaliranih poslancev.

Kot glasilo prvih velja še danes, kakor rečeno, mariborski list „Südsteierische Post“. Zato pripisujejo povsodi kolikor toliko važnosti izjavam tega lista o vsakodobnem parlamentarnem, oziroma političkem položenju v tej polovici države.

Iz istega vzroka čitali smo tudi mi posebnim zanimanjem članek, ki ga je probolil pred par dnevi omenjeni list pod naslovom „Parliamentarische Perspectiven“, kajti sodili smo bili že po naslovu, da utegnemo izvedeti kaj o namerah in nakanah za bodočnost

onih slovenskih poslancev, ki so v spremstvu gospoda grofa Hohenwarta podpirali premierno koalicijo.

Nismo se varali: članek je res zanimiv že zato, ker bi skoro morali misliti, da ga je pisal kakov — slovenski radikalec! Na tem članku smo se uverili zopet, kako daleč navskič gresta često teorija in praksa, kako jedini smo navadno v načelih, a kako navskič v praktičnem izvajaju. A to je zopet dokaz, kako lahko bi se mi Slovenci združili v zložno delo, ako bi dosledno izvajali v praksi, kar pripoznavamo kot pravilno v svojih akademičnih razpravljanjih.

Izgled v bodočnost bil bi za Slovence res nadobuden, ako bi se smeli nadejati, da bode omenjeni članek v „Südsteierische Post“ služil kot direktiva bodočemu postopanju vseh naših poslancev.

Oni gospodje namreč, ki so nas v jednom grajali radi našega radikalizma, ker smo trdili, da nas razne drobtinice ne rešijo, dokler je zistem sam protislovanski, in ker smo trdili nadalje, da tega protislovenskega sistema ne bode moči odpraviti, dokler ne pride do vzajemnega postopanja med avstrijskimi Sloveni — in če tudi le v opoziciji —, oni in isti gospodje zahtevajo sedaj zložnega postopanja med slovenskimi poslanci ter — spraves Čehi.

Ti klici in pozivi na zložno delovanje nas morajo seveda le veseliti in skoro da bi zapeli „hozana“, ker se nam je po takih izjavah odpril prijaznejši izgled v bodočnost. Ali nekaj nas moti v tem veselju: opravičena sumnja namreč, da stojé bivša koalirana gospoda na povsem krvem stališču, ko pozivajo ostale slovenske poslance na zložno delo — na stališču namreč, da se le drugi morajo bližati njim; njim pa da ne treba niti migniti z mezincem v ta veliki namen. Delajo se kakor da ne bi vedeli, da imamo pred seboj dvojno pot: ali da semoraj obivšine koaliranci pridružiti koalirancem v konservativnem klubu, ali pa, da se koaliranci pridružijo nekoalirancem izven Hohenwartovega klubu.

Oni so menda prepričani, da je mogoča le prva pot, mi pa smo uverjeni, da bi bila nele mogoča, ampak zelo koristna druga pot, ker na tej poslednji poti ne bi mogli zaiti zopet v nevarnost, da bi morali podpirati protislovenski zistem, kakor se je godilo dosedaj nekakim — skoro bi rekli — fanatizmom.

Ali kakor rečeno: „Südsteierische Post“ zahteva menda — dasi ni to izrečeno,

„Pa ni, na tvojo je, človek božji!“ odvrnol je haramija. „Tekel je pred menoj. Da nisem padel, bi ga bil dobr!“

„Ni, pravim ti.“

„A je, zvezde mi!“

„No, menda ga ni živ vrag prenesel preko te pečine. Strma je, gladka je, kakor da si jo sekiroj odsekal.“

„Menda tjakaj!“ krenol je haramija glavo na drugo stran jarka, kjer je stalo visoko drevje. Mesec dvigal se je počasi in svetloba padala je na hrastovje kraj pota.

„Ha! Vrag peklenški!“ vskliknol je haramija, opazivši bledo človeško lice na hrastu. „Ti si to, ti? Mar te je zemlja izbruhnila, da si tvojo krvjo ohladim vroče rane? Jerko, Jerko! Glej sim vidiš-li, vidiš? Evo ti naš plen! Ali veš, kdo je ta nestvor, kdo je ta zver?“

„Kdo?“

„To je oni prokletnik, ki mi je umoril ženo, ki mi je ugrabil sina, ki mi je pogazil življenju in srečo!“

ali na nas napravlja omenjeni članek tak utis —, da naj se iz Hohenwartovega kluba izstopivši slovenski poslanci kar jednostavno povrnejo v ta klub in naj s svojo povrnitvijo skesan pripoznajo: oče (Hohenwart), odpusti, grešili smo!

Za nas pa je še vedno odprt vprašanje: kdo je grešil, ali oni, ki so ostali v klubu, ali pa oni, ki so izstopili. To vprašanje treba rešiti in potem še le nasvetovati pot do zložnega postopanja.

Toda čujmo, kakšo argumentuje mariborski list!

(Dalje prih.)

Političke vesti.

V Trstu, dan 13. septembra 1895.

O bodočem ministerstvu. Grof Badeni je baje jeden del svojih služabnikov že napotil na Dunaj, iz česa bi bilo sklepati, da je že definitivno prevzel nalogo sestave novega ministerstva. V tem uverjenju nas še bolj vtrdnuje okolnost, da biva grof Badeni sedaj v Pragi pri namestniku češkem, grofu Thunu. Jasno je, da grof Badeni želi sporazumeti se z grofom Thunom. Ta želja je naravna: tudi bodoči mož mora računati z dejstvom da je češko plemstvo prevažen činitelj v naši državi, a grof Thun stoji na čelu temu plemstvu in vse kaže, da to plemstvo hoče ostati solidarno z grofom Thunom. Hočeš, nočeš je moral torej grof Badeni nastopiti pot v Prago, da poravnava ona nesporazumljenja, ki baje vladajo med njim in češkimi kavalirji. Ako se mu to ne posreči — ako ostane le mala senčica med tem plemstvom in bodočim ministerstvom, potem je gotovo, da bode to poslednje že ob rojstvu imelo kāl smrti v sebi.

Nadalje govoré, da se na Dunaju te dni snidejo načelniki političke uprave posamičnih pokrajin. Bodočemu ministerskemu predsedniku je menda na tem ležecu, da čuja tudi od teh poročila o političkem položenju po pokrajinah, predno se odloči, katere može mu bode predložiti kroni kot svoje sodelavce v bodoči vladni.

Gotovo pa ni le slučaj tako nanesel, da se te dni snide na Dunaju tudi načelniki nemške levice. Gospoda se gotovo ponujajo v službo, ker vedó, da jim dobra plača potem ne izostane.

O programu bodočega ministerstva se širijo najrazličnejše govorice, in ako trezno motrimo vse podatke, smemo reči s precejšnjo gotovostjo le to, da dobimo zopet koalicijo št. 2 Program grofa Badenija obsegajo baje: proračun za bodoči leta, izvedenje v oljnem preosnovekakor je je izdelal Baden i sam, pogodba z Ogersko, zavrsenje preosnove davkov.

Kar se dostaja mód, ki vstopijo v novo

„Gjuro Čokolin — poturica, oni raneclec?“ vprašal je Jerko.

„Da on! Pusti me, pusti me, da ga primem, da mu kos za kosom trgam od trupla, da mu iztrgam sreč!“

„Ne skruni si rôk z grdo to kryjo. Ubij ga!“

„A, kje je moj sin, satan?!, zakričal je skozi jok haramija, „kje je moj jedini sin? Govori vrag!“

„Ne vem, odzval se je glas s hrasta; prodal sem ga v Carjemgradu kot sužnja.

„Jezus Kristus!“ omahnol je stari vojak, toda skoro se je zopet dvignol. „Čuj, nestvor, poslušaj me dobro! Ubil si mi ženo, odgnal sinu, požgal hišo. A ko sem stal pri svoji mrtvi Mari, ko sem gledal, kakó ji iz sreca probija rdeča kri, prisegel sem pri Bogu tako-le: „Prisegam na mrtvo to ženo, takó mi pomoži pravi Bog in moja krščanska vera ter ves nebeski dvor, da ne budem miroval in počival, da nečem pokusiti, kar ugaja

Oglas se računa po tarifu v pettu; za naslove z dvehimi črkami se plačuje prestre, kolikor obsega navadnih vestic, poslana, osmrtnina in javnatahvala, dočni oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj so posiljajo uročništvo: ulica Caserma nr. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Kopiji se ne vredajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprojemo upravitelju ulica Molino picolo hšt. 3, II. nadst. Odprta reklamacije so prosto postavne.

F edinosti je modr.

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

142

Zgodovinska pripovest XVI. veka.
Spisal A. Šenov.

(Dalje.)

„Ha! ha! ha!“ zaoril je Jerko grohoten smer po pusti dolini. „Peklenški izrod, sedaj si v mojih pesteh!“

„Kaj je to vrag? — zatrepel je mali človek in v srce kakor da so se mu zabodli železni nohti. Beži! Beži! Nesrečnež! Kam? Tu Jerko, tam haramija, tu smrt, tam propast! Kam? Kakor lisica vrgel se je mali človek v goščavo. Tu je stal širokovejt hrast. Naglo splezaj na hrast, saj sta ta dva vraga še dosti daleč. Splezal je na hrast in legel na vejo. Tu je ležal ném, — komaj je dihal.

V jarku srečala sta se Jerko in Radak. „Kje je?“ vprašal je Radak.

„E, na tvojo stran je bežal od mene in

ministerstvo, pravi „N. Fr. Presse“, da ni níčesar gotovega še, le o Gaantschu trdě soglasno, da postane naučni minister.

Že samo to ime bi zadoščalo, da vemo, česa nam je pričakovati od novega ministerstva. Že dejstvo samo, da je ta mož člen ministerstva, zapira slovenskim poslancem pot v novo koalicjsko večino. Sicer pa dokazujemo na drugem mestu in na podlagi izjav v „Südsteierische Post“ opravičenost svojega menenja, da kjer je izključen narod češki, tam ni prostora za nas. Da pa narod češki ne bode zastopan v novem ministerstvu, to je toliko količor gotovo.

Voltive na Goriskem. Naš dopisnik „Krasa“ je sicer prav dobro odgovoril na ono „Resno besedo“, kojo so založili znani gospodje v Sezani, spisali pa še bolj znani gospodje v Gorici. Vendar pa želimo podati še par vzgledov iz te „Resne besede“, da se uverijo Kraševci, kako piškavi so argumenti, koje je gorški nepopoljšljivi motilec miru med Slovenci napisal le zato — da dela razdor v domačem taboru.

O dru. Abramu pravi, da je naše gore list, o Rybařu pa, da je „naseljenec“. Resnica pa je le ta, da „naše gore list“ občuje le z Italijani, naseljenec Rybař pa — se Slovenci.

Kakov „naseljenec“ je dr. Rybař, priča najbolj dejstvo, da je sin kraške matere, sestre nepozabnega Rajmunda, da je od malega gori, kadar mu je le dopuščal čas, preživil vsko ivo na Krasu in da izvršuje sedaj svoj poklic na Krasu. Vzgojil se je res na Dunaju, ali je pa dr. Abram dovršil svoje študije samo na Krasu?! — O dru. Abramu pravi „Resna beseda“, da je poskušen v političnih borbah, dr. Rybař pa da je še le vežbanec. Na to treba odgovoriti, da dr. Rybař je bil v taki politički šoli, da imamo popolno garancijo o njegovi sposobnosti za politično borbo. Dr. Rybař je stal že, če tudi ne kot poslanec, v sredi političkih bojev istrških. In kaj to pomeni, ve vsakdo, ki ljubi resnico nekoliko bolj, nego pa spisalec „Resna beseda“. Mirnim srcem rečemo torej, da v prošlosti dra. Rybařa imamo dovolj poroštva za njega bodočnost, na drugi strani pa smo uverjeni, da v prošlosti dra. Abrama nimamo prav nikakega poroštva za — boljšo bodočnost.

„Resna beseda“ pravi, da ima dr. Abram veljavno besedo v deželnem odboru. To pa radi verjamemo; Italijani bi morali biti pravi bedaki, da ne bi dopustili, da velja Abramova: saj je za Slovence navadno zahteval — skoro nič, za Italijane pa — vse! O tem govori glasen govor zgodovina namakanje tržiške ravan.

mojem grlu in je prijetno telesu, dokler ne mačenjem žene, dokler bode nje ubijalc na ramenah živa glava, takó naj mi ne vskali seme od srca, od blaga in kruha, kruha s katerim se človek hrani. In ako ne izvršim tega, kar sem prisegel, naj ne imam v kumku kumka, v prijatelju prijatelja, in karkoli bi se mučil, zastonj naj se mučim; vse naj mi ponesreči in vodijo naj me blažnega od samostana do samostana in naj mi ne najdejo leka, in slednjih lajam naj kakor pes, trešči naj me nebeska višina in požre naj me peklenška globočina, kjer naj vragi mučijo moju dušo na vse veke. Amen. — Čuješ li, zlator, takó sem prisegel. Od onega dne hodil sem po svetu iskajo tega vraga in slednjih našel sem ga. Udan bil sem svojemu gospodarju a ta gospodar ljubil je dekle in to dekle umoril si ti. In zopet sem prisegel, da ga hočem mačevati. Glej sreč! Našel sem te, svetovni strup, našel sem vse kar sem iskal, sedaj mi je dobro, — sedaj —* (Dalje prih.)

Povedano bodi torej spisatelju „Resne besede“ — ker že tako zaničljivo govorijo o „naseljenca“ —, da ravno to štejemo d.ru Rybafu v največ čast, da je tudi v tejini ohranil ljubezen do teh kraških tal, da si je ohranil ono žarko rado. Izbje, ki je nepoznano d.ru Abramu, dasi je „naše gora list“.

Naravnost bedasto pa je očitati d.ru Rybafu mladost. Mož je dosegel starost, kakoršno zahteva zakon in pred zakonom bi se moral ukleniti tudi prisatelj „Resne besede“. Dr. Ryba je odvetnik, a pri nas velehrni kmet, da oni, ki je postal odvetnik, je moral že pred včim i leti od rasti Šolskim klopfem. Le spisatelj „Resne besede“ ne ve tega, ker — noče vedeti.

Goriški nasprotnik slega v domačem tabornu trdi, da dr. Abram ni vladni kandidat. O tem se nočemo preprijeti, saj govoriti dovelj glasno volilno gibanje.

Na gnušna sumičanja glede neodvisnosti gosp. Alekseja Štreklja bodi naglašeno, da Strelkij ni državni uradnik, ampak da je na nje poziv sklopil le pogodbo z isto za parlet, ki ga pa nina najmanje ne veže v politiskem pogledu. Uverjeni smo tudi, da ga vlada ne bode hotela vezati, ker ga potrebuje. In ako bi ga hotela, vemo, da bi pošteni znacaj g. Štreklja ne dopuščal istemu, da niti jeden sam trenotek ostane v taki zavisnosti.

Sicer pa bodi še povedano, da spisatelj „Resne besede“ bi hotel imeti oba poslanca iz Komenskega okraja in moramo kar strmeti, da se v sežanskem okraju nahajajo možje, ki podpirajo spisatelja „Resne besede“ v njega zahtevah potakem kričnem razmerju, na škodo sežanskega okraja!

Katoliški shod v Pribamu. Kakor smo že sporočili, prišel je drugi dan zborovanja tudi kardinal, knezo-nadškof grof Schönborn, ki je pozdravljal zborovalce, priporočiši jim, naj se drže gesla: Srčnost, zaupanje in zložnost. Konečno je kardinal grof Schönborn podelil zborovalcem sveti blagoslov. Po zavrnjenju shoda bil je velik banket.

S tega shoda bilo bi tu naglasiti dva dogodka: da so zborovalci, prejemši blagoslov, zapeli poleg papeževe himne, tudi narodno himno „Kde domov mui?“ in da je mladočeski poslanec Mixa na banketu napil kardinalu Schönbornu.

Oba ta dogodka sta nam v zadoščenje. Prvi dogodek je simbol soglasja med verskim in narodnim čutstvovanjem. Veseli nas, da so na tolli odličnem mestu pritrili našemu menenju, da dober katolik je lahko tudi dober narodnjak. Sedaj bi bilo vendar umestno, da se umaknejo oni, ki hotejo vsej sili, da sta si vera in narodnost v dijametralnem protislovju.

Druji dogodek, to je zdravljica mladočeskega posla. Mixa kardinalu Schönbornu, potruje zopet isto, kar trdimo mi v jednomer: da nimajo prav oni, ki trdijo, da je mladočeska stranka — liberalna. Da to ni res, potruje nam dejstvo, da je mnogo nižje duhovščine v mladočeski stranki, in potrdil nam je sedaj tudi mladočeski posl. Mixa. Nočemo reči, da v mladočeski stranki ni liberalnih življev, ali stranka kot taka ni liberalna. Po naši sodbi mladočesko gibanje ni nicesar drugega nego izraz nezadovoljnosti naroda se sedanjo smrjo avstrijske politike. Ta narod se zaveda svoje cene, in ker se zaveda, ga peče, da mu ne privoščijo one veljavne, kakoršne bi smeli zahtevati po svojem številu, po svoji imovitosti in po svoji visoki kulturi. To peče narod češki in zato se je zbral po veliki večini okolo zastave nezadovoljnosti. Zato vidimo med Mladočehi zastopane vse stanove in vse barve političnega in verskega mišljenja. In ako je res prišlo do napetosti med Mladočehi in konzervativci, oziroma visokim plemstvom, kriviso temu verski, ampak le politički oziri.

Različne vesti.

V naši prejasni vladajoči hiši bilo je v poslednjih desetletjih več slučajev nenaravnih smrti. — Junaški ali nesrečni brat našega cesarja, cesar Maksimiljan, bil je ustreljen leta 1864 v Meksiku. Nadvojvodinja Matilda, hči pokojnega nadvojvode Albrehta, postala

je žrta plamena leta 1867. Nadvojvoda Rudolf je veliko, veliko prerano umrl pred 6 leti. O nadvojvodu Ivanu Salvatorju, poznanim pod imenom Ivan Orth, sodijo v obče, da je našel prerano smrt v vodovju ob iti „Dobre nade“. Nadvojvoda Viljem se je ubil lanskoga leta, nesrečno padši raz konja. In pred par dnevi je huda nesreča prezela nit življenja malemu nadvojvodu Ladislavu. — Vidi se torej, da je Božja previdnost naklonila mnogo hudič udarcev naši prejasni vladarski hiši. A vse te udarce je prebil naš cesar onim duševnim junaštvom, koje izvira jedino le iz brezpogojne udanosti do volje Božje in trdne vere do Božje previdnosti. In tako vidimo našega vladarja neprestano vršiti svojo dolžnost v dnevih sreč in — nesreč.

Izlet na sveto Goro, oziroma v Solkan. Kakor smo že opetovano povedali, odide posebni vlak, ki ga je najelo „Delalsko podp. društvo“, ob 6. uri zjutraj iz Trsta. V Bivije-Devin dospe vlak ob 6. uri 36 min.; v Tržič ob 7. uri, v Ronke ob 7:09'; v Zagrad ob 7:20'; v Gradiško ob 7:30'; v Rubije ob 7:40' in v Gorico ob 7. uri 52 minut. — Iz Gorice se povrne vlak v Trst ob 10. uri zvečer.

Pozivamo torej še jedenkrat članove „Del. podp. društva“ in „Trž. Sokola“, kakor tudi prijatelje obeh društev k mnogoštevilni udeležbi. Iz že priobčenega programa so lahko razvideli, da nam je pričakovati v Solkanu prekrasne veselice z najraznovrstnejšimi točkami. Udeležba iz Gorice in nje okolice bode izvestno ogromna, zato treba, da je tudi z naše strani vdeležba vsaj primerna. Nadejamo se torej, da tržaško slovensko občinstvo stori tudi to pot — svojo dolžnost.

Razstava pohištva v borznem posloju zaključi se v nedeljo, dn 15. t. m. Kdor torej hoče kaj nakupiti, požuri naj se. Opozarmamo, da so raznumi jako lepim izdelkom mizarske umetnosti znižali cene do skrajnosti.

Vežnje v Istro. Parobrodna družba „Istra Trst“ je odpravila vožnje na črti Poreč-Trst. Namesto teh voženj prične z dne 20. t. m. vožnja na progi Trst-Rovinj. Parniki te proge se bodo dotikali Pirana, Umaga, Čitanove, Poreča in Osora. Iz Trsta bode dočeni parnik odplal vsak ponedeljek, vsako sredo in vsak petek ob 8 uri 30 min. predpoludne.

Parni tramvaj iz Trsta v Istro, o katerem smo sporočili nedavno po „Il Mattino“ v našem listu, uresniči se menda. O tej stvari javlja Dunajski službeni list: C. kr. trg. ministerstvo podelilo je c. kr. stavbenu svetovalcu Jakobu Antonelliemu v družbi z inženirjem Julijem Dreossijem v Červinjanu dovoljenje za tehnička pripravljanja dela za normalno lokalno železnico, ali železnico na ozki tir (parni tramvaj) iz Trsta preko Pirana, Motovuna in Poreča do železniške postaje v Kanfanaru. Ta koncesija velja za jedno leto.

Grška ladija v tržaškem pristanišču. Predvčerajnjem je dospela iz Mesine v naše pristanišče grška jahta „Sfakteria“. Poveljnik tej jahti je fregatni kapitan Boudouris. Ta grška ladija ostane v našem pristanišču okolo mesec dñij.

Odbor „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ poziva vse članove, ki so zaostali z vplačevanjem svoje tednine nad šest tednov, da poravnajo zaostanke tekom tega tedna, to je, naj dalje do sobote, 21. t. m. Proti onim, ki do te dñe storje svoje dolžnosti, bode postopal odbor sodnijskim potom. — Zajedno prosi odbor opetovano one članove, ki so te dni spremenili svoje stanovanje, da naznajo svoj novi naslov v društveni pisarni.

Prepovedana vporaba listja od trt. Ministerstvo za notranje stvari je sporazumno s trgovinskim ministerstvom prepovedalo, da se rabi listje od takih trt, katere se je bilo zaradi perenospore škropilo z bakrenim vitriolom, za pokrivanje in zavijanje jestvin, kakor na pr. sadja, surovega masla, sira itd. Zajedno je prepovedana v take namene vporaba tudi listja drugih rastlin, katero je postalo škodljivo zdravju vsled škropenja ali na koji drugi način.

Požar. Po noči na včeraj ulila se je nad Trstem prava ploha, pomešana s točo. Tleskanje zrn ob okna probudilo je trdno speče meščane in v istem hipu bilo je v okraju okolo ulice Rossetti slišati rog gasilcev.

Gori! Kljubu tuleči burji in močnemu deževju, bliskanju in gromenju bil je hkrati ves okraj na nogah. Kravovo žareče nebo in urnebesni plamen govorila sta strašnimi besedami, da mora to biti velikanski požar. Gorela je znana papirnica S. D. Modiano. Nekoliko po 1. uri popolunoč udarila je strela v tovarno in hipoma bilo je vse podstreje v plamenu. Malo po 2. uri po polnoči pogrezaila se je streha in vsi notranji prostori širne zgradbe bili so liki velikansko ognjeno žrelo. Vsi mestni gasilci in vse brizgalke bili so na delu. Toda tovarne ni mogla rešiti več nobena človeška moč; ob 3. in pol uri zjutraj stalo je od tovarne le še golo okajeno zidovje. V bližnji ulici Leo ste že jeli goreti hiši št. 3 in 5, toda neustrašenim, vrlim gasilcem posrešilo se je odkloniti nevarnost. Kljubu dežju in burji zbralo se je na pozorišču sila občinstva; stražarji, vojaki in domobranci skrbeli so za red. Gasilci bodo imeli posla še par dnij, da udušijo ogenj, ki tli pod orjaškimi knpi tramovja, ruševin, komadov strojev, pepelom, kamenjem in ožganimi zaboji. Vsled tega velikanskega požarja prišlo je hkrati do tisoč delavnih rok — večinoma ženskih — ob krnu in zasušku. Požar je provzročil seveda velikansko škodo, toda treba je isto še le preceniti. Pogorela tovarna bila je zavarovana proti škodi po požaru.

Vojaški česar kupi po kupički uzanci pšenice 3 200 q. rži 8.690 q. ab shrambe za žito in moko v Mariboru; potem ab dotičnih vojaših preskrbovalnih magacinov: rži 3.500 q. v Gradiči, 2 100 v Celovci, ovsca 12.650 v Gradiči, 6.250 v Marihoru, 3.600 v Ljubljani, 500 v Trstu, 3 500 v Gorici, 1.250 v Pulji, slednjic rži 1410 q. ab železnice Bruck na Muri. Prodajalne ponudbe se sprejemajo do 28. septembra t. l. dō 10. ure d o pol udne pri intendenciji 3. kornega področja.

Natančnejši pogoji se poizvedo pri vsem vojaškem preskrbovalnem magacinu, potem pri političnih okrajnih oblastih in deželnih gospodarskih družbah kornega področja (Štajersko, Koroško, Kranjsko, Istra, Gorica in Gradiška.)

Načelnik intendancije.

Poskušen samomor. Te dni vrgla se je 19letna tiskarniška dñinarka Adalgisa Capato vsled one nesrečne „nesrečne ljubezni“ raz okno svojega v V. nadstropju nahajajočega se stanovanja. Navidezno ni se bila pobila hudo, toda v bolnišnici obrnilo se ji je jako na zlo. Predvčerajnjem morali so ji zdravniki odzagati desno nogo, vendar pa so izgubili nadajo, da ozdravi. To nesrečno dekle služilo je svoječasno v Dolenčevi tiskarni, slednji pa v Sambovem kamnotiskarskem zavodu.

Zopet poskušen samomor. Predsinočnem vrgla se je 43letna postrežnica Marija Jamissio, stanujoča v ulici Romagna hšt. 1, raz pomol sv. Karla v morje. Rešil jo je velikim trudem krmar tam blizu zasidranega Lloydovega parnika „Arciduca Ferdinand Massimiliano“. Ženo so potem prenesli na policijsko nadzorništvo pri policijski ravnateljstvu, kamor so pozvali zdravnika z dravniške postaje. Le-ta je potem ukazal prepeljati ženo v bolnišnico. Čujemo, da je Jamissio hotela vsled velike bēde končati svoje življenje.

Pomorska kopelj v Gradežu. Jutri dn 15. septembra konča letnina „sezona“ v Gradeški pomorski kopelji. Letos bila je ta kopelj odprta bolnim otrokom 107 dnij in zopet je dosegla sijajnih uspehov, kajti letos bilo je v Gradeški kopelji okolo 200 škrofulznih otrök in od teh je veliko število ozdravilo popolnoma, drugim pa se je zdravje mnogo zboljšalo. O zaključku kopelji priredi eksekutivni odbor otrokom malo slavnost, pri kateri bodo sodelovala tudi godba sirot iz mestne občinice. Ta mala slavnost bude sicer popolnoma privatnega značaja, vendar pa bode dovoljen pristop prijateljem otrok in sicer v toliko, kolikor bode prostora.

Zaslužena globa. Te dni žalil je hišni lastnik Giovanni C. lastnika tabakarne na takozvanem Campo Marzio hšt. 2, Matijo A. s psokvo, ki je v Trstu takó navadna, da se tu pa tam celo organi javnega miru ne spodtaknejo več nad njo, ako čujejo, da jo koji navdušen „Italijan“ izbruhne kakšnemu Slovencu v lice. Ta psokvo je: „p... o de Ščavo“. Žaljeni tobakarnar A. pa je tožil nepremišljenega Laha zaradi žaljenja na časti. Giovanni C. je bil v razpravi pred

mestnim kazenskim sodiščem dne 7. t. m. obsojen na 5 gld. denarne globe, katero ima plačati mestni občinici. Ta zavod bi ogromno pomnožil svoj rezervni zaklad, ako bi moral vsak Lahov vselej plačati globo, kadar je izustil kojo psokvo nasproti Slovencem!

Slovenski Svet ima v svoji 34. številki to-le vsebino: Perspektiva. — Kam pride? — Slovenčina na Celjski gimnaziji. — Ljubljana ali Zagreb — Kraški soneti (X. XI in XII) — Blazen sam drapa. — Kakó se ženijo (III.) — Dunajsko pismo (VI.) — Ruske drobitnice. — Ženstvo: „Paziti je treba!“ „Velecenjeni prijatelj!“ — Dopis z Dolenskega. — Razgled po slovenskem svetu. — Književnost.

Koledar. Danes (14.): Povišanje sv. Križa; Notburga, devica. — Jutri (15.): XV. pobinkočna nedelja. Ime Marijino. — V pondeljek (16.) Ljudmila, vdova: Kornelij, papež. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 5. uri 42 min., zatonči ob 6. uri 11 min. — Toplotna včeraj: ob 7. uri zjutraj 15 5 stop., ob 2 pop. 20 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 13. Cesar je dospel tu sem danes s posebnim vlakom ob 9½. uri. Občinstvo priredilo je vladarju prisreno ovacijo.

Dunaj 13. Namestnik grof Badeni dospel je danes zjutraj semkaj.

Belligrad 13. Finančni minister odpisal je tri višje finančne uradnike na Dunaj, v Berlin in Pariz, da nadzorujejo tam izdavanje novih obligacij srbskega državnega dolga.

Trgovinske brzejavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad — — — Pšenica za jesen 1895 6.22 do 6.23. Oves za jesen 5.57—5.59 Rž za jesen 5.54 5.55 Koruz za sept.-oktober 5.55—5.40 maj-juni 1895 4.55—4.51. Pšenica nova od 18. kli. f. 6.10—6.20 od 79 kli. f. 4.20 6.30.. od 80 kli. f. 6.25—6.35 od 81 kli. f. 6.30 6.45.. od 82 kli. for. 6.40—6.50. Jesenja 6.70—7.— priso 6.—6.60 ržava 5.40—5.30.

Pšenica: Melo ponudbe, povračevanje srednje. Prodaja 50.000 met. st. po stalnih cenah. Vreme: oblačno.

Praga. Nerafinirani sladkor za avgust f. 12.55 nova letina 12.75. brez carine.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odjekljivat precej f. 28.50. Con cassé 29.25 — — Otvorni 80.— — V glavah (sodih) 30.25 — —

Havre. Kava Santos good average september 92.— za januar 89.25. mlado.

Hamburg. Santos good average za september 74.28 december 72.25 mare 71.— mirno.

Dunajska borsa 18. septembra

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.70	100.80
v srebro	101.20	101.20
Avtrijška renta v sliatu	122.—	122.85
v krovah	101.25	101.40
Kreditne akcije	405—</	